

Sadržaj

EVIDENTIRANJE POSLOVNIH PROMJENA I UTVRĐIVANJE DOHOTKA

I. Poslovne knjige u obavljanju samostalne djelatnosti	19
1. Poslovne knjige u sustavu poreza na dohodak	19
1.1. Evidencija o nabavi i uporabi reprodukcijskog i potrošnog materijala	19
2. Poslovne knjige u trgovini na malo	23
3. Poslovne knjige i evidencije u trgovini na veliko	24
II. Poslovni primici i poslovni izdaci u samostalnoj djelatnosti	29
1. Opće odredbe o poslovnim primicima	30
1.1. Poslovni primici	31
1.2. Što se ne evidentira u Obrascu KPI kao poslovni primitak?	33
2. Opće odredbe o poslovnim izdacima	33
2.1. Poslovni izdaci	34
2.2. Što se ne evidentira u Obrascu KPI kao poslovni izdatak?	37
3. Obvezna davanja poreznih obveznika - poslovni izdaci	37
3.1. Uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja poreznog obveznika	37
3.2. Plaćeni doprinosi Hrvatskoj obrtničkoj komori i drugim komorama	41
3.3. Plaćena članarina turističkoj zajednici	42
3.4. Plaćena spomenička renta	44
3.5. Plaćena naknada za korištenje općekorisnih funkcija šuma	45
3.6. Plaćeni porez na tvrtku ili naziv	47
3.7. Pregled evidentiranja pojedinih poslovnih primitaka i izdataka	47
4. Prolazne stavke	52
III. Obavljanje samostalne djelatnosti u sustavu PDV-a	55
IV. Izdavanje računa i fiskalizacija u obavljanju samostalnih djelatnosti	67
1. Izdavanje računa poreznog obveznika – obveznika samo poreza na dohodak	67
2. Izdavanje računa poreznog obveznika – obveznika poreza na dohodak i PDV-a	68
3. Obveza fiskalizacije u samostalnoj djelatnosti	70
3.1. Obveznici fiskalizacije koji obavljaju promet u gotovini	70
3.2. Interni akt	71
3.3. Sadržaj računa za promet u gotovini	74
3.4. Plaćanja u gotovu novcu između obveznika fiskalizacije	76
3.5. Obveze malih obveznika fiskalizacije	77
3.6. Polog utrška	78

V. Ulaganja i izuzimanja dobara u samostalnoj djelatnosti	81
1. Ulaganja osobnih dobara	81
2. Izuzimanja dobara iz obrta	83
2.1. Izuzimanje dobara/usluga kod obrtnika obveznika poreza na dohodak	83
2.2. Izuzimanje dobara/usluga kod obrtnika obveznika poreza na dohodak i PDV-a	84
2.3. Izuzimanje za nepoduzetničke potrebe	86
2.3.1. <i>Izuzimanje dobara i usluga za privatne potrebe obrtnika</i>	86
2.3.2. <i>Izuzimanje dobara i usluga bez naknade za privatne potrebe radnika</i>	87
2.3.3. <i>Porezno nepriznati manjkovi</i>	88
2.4. Korištenje nabavljenih dobara i usluga za poduzetničke svrhe	89
2.4.1. <i>Korištenje nabavljenih dobara za potrebe obavljanja djelatnosti</i>	89
2.4.2. <i>Reprezentacija - ugošćenje poslovnih partnera</i>	90
2.4.3. <i>Promidžba (reklama)</i>	91
2.4.4. <i>Darovanja i donacije</i>	93
VI. Nabava dugotrajne imovine na financijski leasing u samostalnoj djelatnosti	97
1. Pojam leasinga	97
2. Nabava imovine na financijski leasing	98
3. Primjeri evidentiranja nabavljene dugotrajne imovine na financijski leasing	100
4. Prijevremeni prestanak ugovora o financijskom leasingu	105
VII. Nabava dugotrajne imovine na operativni leasing u samostalnoj djelatnosti	109
1. Pojam operativnog leasinga	109
2. Nabava imovine na operativni leasing	109
3. Primjeri evidentiranja nabavljene dugotrajne imovine na operativni leasing	111
VIII. Nabava osobnog automobila za osobni prijevoz i izdaci u svezi osobnog automobila	119
1. Nabava osobnog automobila	119
1.1. Nabava osobnog automobila u tuzemstvu	120
1.1.1. <i>Nabava na kredit – zajam</i>	121
1.1.2. <i>Nabava od građana</i>	121
1.1.3. <i>Nabava na financijski leasing</i>	121
1.1.4. <i>Nabava putem kompenzacije</i>	122
1.1.5. <i>Ulaganje privatnog osobnog automobila u samostalnu djelatnost</i>	122
2. Stjecanje osobnog automobila iz EU	123

3. Uvoz osobnog automobila iz trećih zemalja	126
4. Izdaci poslovanja u svezi uporabe osobnog automobila	127
4.1. Izdaci amortizacije	127
4.2. Ostali izdaci u svezi s uporabom osobnog automobila obrtnika	129
4.3. Izdaci u svezi osobnog automobila u financijskom leasingu	130
4.4. Izdaci u svezi osobnog automobila u najmu ili operativnom leasingu	130
4.5. Izdaci u svezi uporabe rent-a-car vozila	131
5. Izdaci u svezi uporabe privatnih osobnih automobila u službene svrhe	131
IX. Nabava i prodaja građevine evidentirane u Popisu dugotrajne imovine	137
1. Oporezivanje prometa građevina (nekretnina) do 31.12.2014.	137
2. Oporezivanje prometa građevina (nekretnina) od 1.1.2015.	138
3. Nabava građevine za obavljanje obrtničke djelatnosti	140
3.1. Nabava od drugih poduzetnika	140
3.1.1. Nabava na zajam ili kredit	141
3.1.2. Nabava putem kompenzacije	142
3.2. Nabava od građana	142
3.3. Nabava na leasing	143
3.4. Izgradnja građevine u vlastitoj režiji	143
3.5. Ulaganje vlastite građevine u obrt	144
3.6. Nabava građevine na temelju ugovora o ortaštvu	146
4. Prodaja (otuđenje) građevine	147
4.1. Prodaja poduzetnicima	148
4.1.1. Prodaja na zajam	153
4.1.2. Prodaja putem kompenzacije	153
4.2. Prodaja građanima	154
4.3. Izuzimanje građevine za vlastite potrebe	154
4.4. Postupanje s građevinom kod likvidacije obrta	155
5. Općenito o otpisu (amortizaciji)	156
X. Predujmovi u poslovnim knjigama obrtnika	159
1. Primljeni predujmovi kod obrtnika - obveznika samo poreza na dohodak	159
2. Primljeni predujmovi kod obrtnika - obveznika PDV-a	159
2.1. Primljeni predujmovi za isporuke u tuzemstvu	160
2.1.1. Evidentiranje primljenih predujmova u poreznim evidencijama	163
2.1.2. Primljeni predujmovi u građevinarstvu	164
2.1.3. Primljeni predujmovi od građana za gotovinski promet	166

2.2. Primljeni predujmovi za isporuke unutar EU-a	166
2.3. Primljeni predujmovi za izvoz dobara	167
3. Dani predujmovi kod obrtnika - obveznika samo poreza na dohodak	167
4. Dani predujmovi kod obrtnika - obveznika PDV-a	168
4.1. Dani predujmovi pri stjecanju dobara i usluga u EU	171
XI. Uporaba kreditnih kartica u samostalnoj djelatnosti	177
1. Općenito o kreditnim karticama	177
2. Uporaba kreditnih kartica	178
2.1. Naplata od izdavatelja kreditne kartice	179
2.2. Naplata od inozemnih izdavatelja kreditne kartice	179
3. Evidentiranje naplate dobara i usluga prodanih na kreditne kartice	179
4. Evidentiranje kupnje dobara i usluga uz plaćanje kreditnim karticama	182
5. Evidentiranje kod poreznih obveznika koji nisu u sustavu PDV-a	185
6. Neke napomene u svezi kreditnih kartica	185
XII. Obračunska plaćanja kod obrtnika	189
1. Kompenzacija (prijeboj)	189
2. Ustupanje potraživanja (cesija)	192
3. Assignacija (upućivanje)	195
4. Preuzimanje duga	197
XIII. Izdaci reprezentacije, reklame i darovanja	203
1. Evidentiranje izdataka za reprezentaciju	203
1.1. Obveznik PDV-a	203
2. Izuzimanje i reprezentacija	206
3. Promidžba (reklama) i reprezentacija	209
4. Stjecanje i uvoz promidžbenog materijala	212
5. Izdaci darovanja za općekorisne djelatnosti	213
XIV. Pripremne radnje za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti	217
1. Popis imovine i obveza	217
1.1. Radnje u svezi popisa imovine i obveza	218
1.1.1. Pripremne radnje	218
1.1.2. Utvrđivanje stvarnog stanja od strane komisija za popis	220
1.2. Ostale radnje u svezi popisa	220
1.2.1. Dugotrajna imovina	220
1.2.2. Kratkotrajna imovina	221
1.2.3. Kratkoročne obveze	222
1.2.4. Izvješće o obavljenom popisu	223

1.2.5. Odlučivanje o izvješću o obavljenom popisu	223
1.3. Oporezivanje manjka, kala, rasteza, kvara i loma	223
1.4. Evidentiranje viškova i manjkova	225
1.4.1. Dopusnjeni kalam, rastep, kvar i lom	225
1.4.2. Prekomjerni rastep, kvar, lom, kalam i manjak	225
1.4.3. Rashodovanje dugotrajne imovine	226
1.4.4. Višak dobara	227
1.4.5. Nenaplaćena potraživanja	227
2. Obračun godišnje amortizacije u samostalnoj djelatnosti	227
2.1. Dugotrajna imovina	227
2.2. Obračun amortizacije dugotrajne imovine	228
2.3. Primjeri evidentiranja dugotrajne imovine u Obrascu DI i obračun amortizacije	230
XV. Privremena obustava obavljanja obrtničke djelatnosti	237
1. Razlozi privremene obustave	237
2. Obveze obrtnika u razdoblju privremene obustave	237
2.1. Evidentiranje primitaka i izdataka	238
2.2. Predupjam poreza na dohodak	239
2.3. Obveze u svezi PDV-a	240
2.4. Doprinosi za mirovinsko i zdravstveno osiguranje vlasnika obrta	241
2.5. Obveze prema Hrvatskoj obrtničkoj komori	242
3. Primjer evidentiranja poslovnih događaja	242
XVI. Prestanak obavljanja obrtničke djelatnosti	249
1. Utvrđivanje dohotka u slučaju nastavka djelatnosti od strane stjecatelja	250
1.1. Obveze u svezi PDV-a	251
2. Utvrđivanje dohotka u slučaju prestanka djelatnosti od strane stjecatelja	253
2.1. Obveze otuđitelja	253
2.2. Obveze stjecatelja	255
3. Prestanak zajedničke djelatnosti obrta	255
4. Likvidacija obrta	257
4.1. Poslovni primici i izdaci pri likvidaciji obrta	257
4.2. Utvrđivanje poslovnih primitaka i izdataka	258
4.2.1. Poslovni primici	258
4.2.2. Poslovni izdaci	260
4.3. Ostale napomene u svezi s likvidacijom obrta	261
4.4. Primjer utvrđivanja dohotka kod zatvaranja obrtničke djelatnosti	261
5. Pripajanje obrta trgovačkom društvu	264

XVII. Sezonsko poslovanje obrta	267
1. Djelatnosti koje se mogu obavljati kao sezonski obrti	267
2. Plaćanje doprinosa u sezonskom obrtu	269
2.1. Ostali doprinosi i članarine	270
2.1.1. Obvezni komorski doprinos	270
2.1.2. Članarina turističkoj zajednici	271
3. Vođenje poslovnih knjiga za sezonske obrte	271
3.1. Evidencija o nabavi i uporabi reproduksijskog i potrošnog materijala	271
3.2. Izdavanje računa i obračun PDV-a	272
4. Utvrđivanje dohotka	272
XVIII. Mogućnost paušalnog oporezivanja dohotka od samostalnih djelatnosti	275
1. Paušalno oporezivanje dohotka	275
1.1. Uvjeti za ispunjavanje paušalnog oporezivanja dohotka	275
1.2. Domaća radinost i sporedno zanimanje	277
2. Prijava obrtnika u Registar poreznih obveznika	279
3. Visina godišnjeg paušalnog dohotka	279
3.1. Utvrđivanje paušalnog poreza na dohodak	280
3.2. Plaćanje paušalnog poreza	282
3.3. Smanjenje paušalnog poreza na dohodak	282
4. Plaćanje obveznih doprinosa	283
5. Poslovne knjige i evidencije	283
6. Ostalo o paušalnom oporezivanju	286
XIX. Prijelaz obveznika poreza na dohodak na porez na dobit	291
1. Promjena načina oporezivanja	291
1.1. Prestanak i nastavak djelatnosti	294
1.2. Promjene u obavljanju zajedničke djelatnosti	294
2. Sastavljanje početne bilance	294
3. Promjena statusa obveznika PDV-a	299
3.1. Obračun PDV-a po fakturiranoj realizaciji	299
3.2. Obračun PDV-a po naplaćenoj realizaciji	300
4. Kako utvrditi dobit na kraju prve poslovne godine?	301
4.1. Pozicije koje povećavaju dobit	302
4.2. Pozicije koje umanjuju dobit	303
4.3. Utvrđivanje dobiti u prvoj godini poslovanja	303
5. Plaćanje predujmova poreza na dobit	305
6. Isplata poduzetničke plaće	305
6.1. Obrtnik obveznik poreza na dobit koji obavlja djelatnost uz radni odnos	311

7. Spajanje obrta i trgovačkog društva	311
7.1. Obrtnik – obveznik poreza na dohodak	311
7.2. Obrtnik – obveznik poreza na dobit	311
8. Umjesto zaključka	312
XX. Promjena sustava oporezivanja – od dobiti na dohodak	315
1. Što znači promjena metode utvrđivanja porezne osnovice?	315
2. Poslovne knjige i evidencije	316
3. Obračunavanje i plaćanje PDV-a	317
4. Plaćanje predujmova poreza na dohodak	317
5. Plaćanje obveznih doprinosa	318
6. Ispravak primitaka i izdataka u prvoj godini utvrđivanja dohotka	318
6.1. Pozicije koje se iskazuju kao poslovni primici	319
6.2. Pozicije koje se iskazuju kao poslovni izdaci	319
7. Evidentiranje primitaka i izdataka u godini prijelaza	321

SPECIFIČNOSTI POJEDINIH DJELATNOSTI

I. Poslovanje obrtnika u trgovini na malo	329
1. Poslovne knjige i evidencije	330
1.1. Poslovne knjige i evidencije u trgovini na malo	330
2. Obavljanje trgovine na malo	333
2.1. Uvjeti za obavljanje trgovine	334
2.2. Nabava robe i zaduženje prodavaonice	336
2.3. Prodaja robe iz trgovine na malo	337
2.4. Napomene u svezi evidentiranja poslovnih promjena u trgovini na malo	342
2.4.1. <i>Tko ne mora osigurati podatke iz čl. 16. ZOT-a (voditi Obrazac KP)?</i>	343
3. Primjena odredaba Zakona o zaštiti potrošača	343
4. Primjer evidentiranja poslovnih promjena kod obrtnika - trgovca na malo	346
II. Poslovanje obrtnika u trgovini na veliko	353
1. Poslovne knjige i evidencije	353
1.1. Poslovne knjige u trgovini na veliko	353
2. Obavljanje trgovine na veliko	357
2.1. Nabava robe na veliko	357
2.2. Prodaja robe na veliko	361
3. Primjer evidentiranja poslovnih promjena kod trgovine na veliko robom	363

III. Poslovanje u cvjećarskoj djelatnosti	371
1. Proizvođači cvijeća	371
1.1. Prodaja vlastitih proizvoda - cvijeća	372
1.2. Prodaja na veliko	373
1.3. Prodaja na malo	374
1.4. Izdaci u proizvodnji cvijeća	374
1.5. Primjeri evidentiranja poslovnih promjena kod proizvođača cvijeća	375
2. Trgovina na veliko cvijećem	379
2.1. Primjeri evidentiranja poslovnih promjena kod trgovine na veliko cvijećem	381
3. Trgovina na malo cvijećem	383
3.1. Primjeri evidentiranja poslovnih promjena kod trgovine na malo cvijećem	387
4. Cvjećar – aranžer	390
4.1. Primjeri evidentiranja poslovnih promjena kod cvjećara – aranžera	391
IV. Poslovanje obrtnika mesara	397
1. Poslovne knjige i evidencije	398
1.1. Poslovne knjige i evidencije u sustavu poreza na dohodak	398
1.2. Poslovne knjige u sustavu PDV-a	398
1.3. Poslovne knjige u trgovini	399
2. Poslovanje mesara proizvođača mesa i mesnih proizvoda	399
2.1. Nabava sirovina za proizvodnju i preradu mesa	400
2.2. Klanje nabavljenih živih životinja	402
2.3. Proizvodnja mesa i mesnih proizvoda	404
2.3.1. Proizvodnja mesa	405
2.3.2. Proizvodnja mesnih proizvoda	407
3. Poslovanje mesara trgovaca	410
3.1. Prodaja mesa i mesnih proizvoda na veliko	410
3.2. Prodaja mesa i mesnih proizvoda na malo	411
4. Primjer evidentiranja poslovnih promjena u proizvodnji i prodaji mesa i mesnih proizvoda	415
V. Poslovanje obrtnika pekara	421
1. Poslovne knjige i evidencije	421
1.1. Poslovne knjige i evidencije u sustavu poreza na dohodak	421
1.2. Poslovne knjige u sustavu PDV-a	422
1.3. Knjiga KEUB	423
1.4. Poslovne knjige u trgovini	424
2. Proizvodnja pekarskih proizvoda	425
2.1. Gubici u proizvodnji pekarskih proizvoda	427

3. Prodaja pekarskih proizvoda	428
3.1. Prodaja pekarskih proizvoda na veliko	428
3.2. Prodaja pekarskih proizvoda na malo	430
4. Vraćeni (neprodani) pekarski proizvodi	434
5. Primjeri evidentiranja poslovnih promjena u proizvodnji i prodaji pekarskih proizvoda	435
VI. Evidentiranje poslovnih promjena kod kozmetičara, frizera, pedikera i sličnih djelatnosti	441
1. Poslovne knjige i evidencije	441
2. Izdavanje računa	443
3. Primjer evidentiranja nekih poslovnih promjena kod kozmetičara	445
VII. Poslovanje obrtnika prijevoznika tereta u cestovnom prometu	453
1. Općenito o prijevozu tereta u cestovnom prometu	454
1.1. Licencije	454
1.2. Prijevoz tereta	455
1.3. Prijevoz tereta za vlastite potrebe	456
2. Oporezivanje usluga prijevoza tereta (dobara) PDV-om	457
2.1. Oporezivanje usluga prijevoza dobara koju hrvatski porezni obveznik zaračunava drugom hrvatskom poreznom obvezniku	457
2.2. Oporezivanje usluga prijevoza dobara između hrvatskih i inozemnih poreznih obveznika	458
2.3. Oporezivanje usluga prijevoza dobara osobama koje nisu porezni obveznici	459
2.4. Oporezivanje usluga prijevoza dobara pri izvozu dobara	460
2.5. Oporezivanje usluga prijevoza pri uvozu dobara	461
3. Primjer evidentiranja poslovnih promjena kod obrtnika prijevoznika tereta (dobara) u cestovnom prometu	462
VIII. Poslovanje obrtnika prijevoznika putnika u cestovnom prometu	467
1. Općenito o prijevozu putnika u cestovnom prometu	468
1.1. Licencije	469
1.2. Prijevoz putnika	470
2. Poslovne knjige i evidencije	472
2.1. Poslovne knjige i evidencije u sustavu poreza na dohodak	472
2.2. Poslovne knjige u sustavu PDV-a	475
3. Oporezivanje usluga prijevoza putnika u cestovnom prometu PDV-om	478
3.1. Oporezivanje usluga prijevoza putnika u RH koju hrvatski porezni obveznik zaračunava drugom hrvatskom poreznom obvezniku ili osobama koji nisu porezni obveznici	479

3.2. Oporezivanje usluga prijevoza putnika koju obavi hrvatski porezni obveznik inozemnom poreznom obvezniku ili osobi koja nije porezni obveznik	480
4. Primjer evidentiranja poslovnih promjena kod obrtnika prijevoznika putnika u cestovnom prometu	482
IX. Poljoprivrednik i samostalna djelatnost	489
1. Poljoprivrednik – porezni obveznik	489
2. Dohodak od samostalne djelatnosti	490
2.1. Poslovni primici	492
2.1.1. <i>Naplata prodanih poljoprivrednih proizvoda i obavljenih usluga</i>	492
2.2. Poslovni izdaci	493
2.2.1. <i>Sezonski rad u poljoprivredi</i>	493
3. Dugotrajna imovina	496
4. Prodaja poljoprivrednih proizvoda	497
4.1. Prodaja na veliko	498
4.2. Prodaja na malo	500
5. Nabava dobara i usluga	503
6. Doprinosi za obvezna osiguranja	503
7. Primjeri evidentiranja poslovnih promjena kod poljoprivrednika	504
X. Ugostiteljske i turističke usluge na OPG-u	511
1. Ugostiteljske usluge	512
1.1. Odobrenje za pružanje ugostiteljskih usluga	512
1.2. Vrste ugostiteljskih usluga koje se mogu pružati	512
1.3. Vrste objekata	513
1.4. Kategorizacija objekata	514
1.5. Obveze pružatelja ugostiteljskih usluga	514
1.5.1. <i>Plaćanje boravišne pristojbe</i>	515
1.5.2. <i>Plaćanje članarine turističkoj zajednici</i>	516
1.5.3. <i>Plaćanje doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje</i>	516
1.5.4. <i>Plaćanje poreza na potrošnju</i>	517
2. Turističke usluge	518
3. Oporezivanje na OPG-u	520
3.1. Poslovne knjige i evidencije	520
3.2. Poslovni primici i izdaci	520
3.2.1. <i>Specifičnosti kod evidentiranja poslovnih izdataka</i>	520
4. OPG kao obveznik PDV-a	521
5. Izdavanje računa	521
6. Utvrđivanje dohotka	523